

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МОЛОДІ З ПРОБЛЕМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
XV Міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених та студентів

(7 квітня 2026 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків – 2026

УДК 334.7:330.341

Н 91

*Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
(№ 948 від 10 грудня 2025 р.)*

*Затверджено до розміщення в мережі Інтернет рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 7 від 27.04.2026 року)*

Редакційна колегія:

д-р. екон. наук, проф. Б. В. Самородов (головний редактор);
к.філос.н., доц. А.А. Чхеайло;
к-т. екон. наук, доц. Р. О. Піскунов;
д-р. екон. наук, доцент. К. В. Орехова;
д-р. екон. наук, проф. Г. М. Азаренкова;
д-р. екон. наук, проф. А. П. Грінько;
к-т. екон. наук, доц. Н. Л. Морозова;
PhD з комп'ютерних наук Д. М. Ковальчук;
к-т. пед. наук, доцент Н. І. Стяглик.

Адреса редколегії:
61022, м. Харків, майдан Свободи, 4

Н 91 Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції: збірник тез доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів (7 квітня 2026 року, м. Харків, Україна) [Електронний ресурс]. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Процесор Pentium-класа ; ОС Windows 7/10 ; дисковод CD-ROM; Acrobat Reader 10. – 473 с.

ISBN 978-966-285-808-2

URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25692>

У збірнику представлені тези доповідей учасників XV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених та студентів на загальну тему «Наукові дослідження молоді з проблем європейської інтеграції».

Для студентів, аспірантів, науковців вищих навчальних закладів. Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за зміст і оформлення матеріалів несуть автори.

Усі права застережено. Посилання на матеріали обов'язкові.

УДК 334.7:330.341

URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/25692>

ISBN 978-966-285-808-2

© Харківський національний
університет імені В. Н. Каразіна, 2026

*Погорілець А.В.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Одеський національний економічний університет;
Деркач Ю.Б.,
к.е.н, доцент
Одеський національний економічний університет*

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ: ТЕХНОЛОГІЇ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

У сучасних умовах цифрової трансформації фінансового сектору України технології штучного інтелекту (ШІ) стають одним з ключових чинників, що впливають на підвищення ефективності банківської діяльності, оптимізацію управління ризиками, вдосконалення клієнтського сервісу та зміцнення фінансової безпеки. Вони дозволяють банкам автоматизувати рутинні операції, підвищувати точність аналітики, впроваджувати персоналізовані пропозиції для клієнтів і швидше реагувати на зміни ринку.

Вітчизняні банки, стикаючись із викликами зовнішніх економічних шоків, війни, зростанням конкуренції з боку фінтех компаній та необанків, змушені активніше впроваджувати інновації. Використання ШІ стає не просто інновацією, а необхідною умовою виживання та конкурентоспроможності у новій фінансовій екосистемі. При цьому впровадження ШІ супроводжується низкою переваг та водночас ризиків та викликів, що потребують системного підходу.

По-перше, штучний інтелект відкриває для банків нові можливості обслуговування клієнтів. Наприклад, застосування чат-ботів, голосових асистентів чи голосового інтерфейсу дозволяє автоматизувати стандартні запити, зменшити навантаження на контакт-центри та прискорити обробку клієнтських звернень. Банк АТ «Ощадбанк» розробив голосового асистента «Софію», який консультує клієнтів з широкого кола питань. Завдяки використанню «Софії», 75% запитів клієнтів було автоматизовано, час обробки скоротився, а загальний рівень задоволеності клієнтів покращився [1].

По-друге, банківські установи використовують машинне навчання та аналітику великих даних (Big Data) для оцінки кредитних ризиків, скорингу, профілювання поведінки клієнтів, виявлення шахрайських операцій. Наприклад, АТ КБ «Приватбанк» розробив стратегію Data&AI, що дозволила використовувати інформаційні моделі, базовані на даних клієнтів, та впровадити аналітику для рішення бізнес-задач [2].

По-третє, впровадження штучного інтелекту в банківському секторі України відбувається в контексті змін макросередовища: цифровізації економіки, зростання онлайн-банкінгу, мобільних платежів, а також посилення вимог до кібербезпеки. Дослідження свідчать, що частка безготівкових операцій в Україні значно зросла останніми роками, створюючи сприятливий

фон для застосування цифрових технологій, зокрема ШІ. У першому півріччі 2025 році частка безготівкових операцій за сумою становила 65,3%, від загальної суми операції із платіжними картками, а за кількістю – 95,3% [3].

Незважаючи на переваги, застосування штучного інтелекту також супроводжується суттєвими викликами. Одним з головних є питання нормативно-правового регулювання. Українське законодавство потребує адаптації до міжнародних стандартів і розроблення чітких механізмів контролю за використанням цифрових технологій із елементами ШІ у фінансовому секторі.

Також, банкам слід враховувати ризики, пов'язані з кібербезпекою, конфіденційністю даних і потенційною дискримінацією клієнтів через упередженість моделей ШІ. Крім того, застосування ШІ потребує значних капіталовкладень у модернізацію ІТ-інфраструктури, розробку безпечних систем зберігання даних та підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері Data Science, аналітики та кібербезпеки. Для невеликих або регіональних банків такі вимоги можуть стати серйозним фінансовим бар'єром, що уповільнює темпи цифрової трансформації та посилює розрив між великими і малими учасниками ринку.

З точки зору перспектив, можна виділити кілька напрямків. Глибока інтеграція ШІ у внутрішні бізнес-процеси банків: автоматизація процесів, оптимізація операцій, аналітика поведінки клієнтів. Також розвиток персоналізованих фінансових продуктів, підсилених ШІ-аналізом, що дозволить банками краще задовольняти потреби клієнтів. Ще одним таким напрямком є посилення співпраці з банками, регулятором Національний банк України і технологічними партнерами, щоб забезпечити стандарти безпеки, прозорість алгоритмів та етичні рамки. Додатково, перспективним є використання ШІ для прогнозування ринкових ризиків і стрес-тестування банківських портфелів, що дозволить підвищити стійкість фінансової системи до зовнішніх і внутрішніх шоків [4].

Підсумовуючи, впровадження ШІ у діяльність вітчизняних банків є необхідною складовою їхньої конкурентоспроможності та стійкості. Водночас успіх залежить не лише від технологій, але й від належної нормативної бази, підготовки кадрів, розбудови надійної ІТ-інфраструктури та культури даних у самого банку. У майбутньому банки, які зможуть ефективно інтегрувати ШІ, будуть мати перевагу у вигляді оптимізованих процесів, кращого клієнтського досвіду та зменшених ризиків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Штучний інтелект в банківському секторі України: можливість чи необхідність? Oschadbank. URL: https://www.oschadbank.ua/en/news/stucnij-intelekt-v-ukrainskomu-bankivskomu-sektori-mozlivist-ci-neobhidnist?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 19.10.2025).

2. Використання сили даних: трансформація Приватбанку Україна за допомогою комплексної стратегії даних та штучного інтелекту. ABS. URL: https://www.adastra-abc.com/en/discover/articles/embracing-the-power-of-data-transforming-privatbank-ukraine-with-a-comprehensive-data-ai-strategy/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 19.10.2025).
3. Кількість та сума безготівкових розрахунків платіжними картками у першому півріччі 2025 року зросли. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/ua/news/all/kilkist-ta-suma-bezgotivkovih-rozrahunkiv-platijnimi-kartkami-u-pershomu-pivrichchi-2025-roku-zrosli?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 19.10.2025).
4. Данік Н., Торлопов А., Впровадження штучного інтелекту в банківську сферу: революція в обслуговуванні та безпеці. 2025. International Science Journal of Management, Economics & Finance. URL: <https://isg-journal.com/isjmef/article/view/1054> (дата звернення 19.10.2025).